

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Planificació i Entorn
Subdirecció General de Llengües i Entorn
Servei Escola i Entorn

Conclusions dels grups de treball territorials en la sessió del dia 28 de maig de 2010.

1.- Quines actuacions o pràctiques compartides del vostre centre, en matèria de convivència, considereu que poden ser presentades i compartides amb la resta de centres de la xarxa del vostre territori?

PROPOSTES D'ACTUACIONS D'AULA

- Prestar especial atenció a la tutoria individual i a la del grup-classe amb els recursos humans i materials necessaris per aconseguir que tot l'alumnat se senti escoltat i atès.
- Donar a l'alumnat delegat de classe responsabilitat en la gestió dels conflictes a l'aula.
- Fer del Programa d'acció tutorial l'eix vertebrador de la convivència a l'aula i al centre.
- Programar a les sessions de tutoria activitats d'habilitats socials, educació en valors i Educació emocional des d'educació infantil.
- Promoure la participació i implicació de l'alumnat en l'aprenentatge de la convivència entre iguals: tutoria entre iguals, alumnes guies, parelles lingüístiques, apadrinament lector ...
- Fomentar que l'alumnat aprengui a sentir, pensar i actuar des d'una perspectiva democràtica i on el procés d'investigació és el mètode pel seu creixement en autonomia i responsabilitat (Programa Filosofia 3-18 Grup IREF).
- Desenvolupar el pensament crític, el pensament creatiu, el pensament afectiu i el pensament en perspectiva democràtica.
- Potenciar el diàleg, el respecte al torn de paraula, la resolució de conflictes d'una manera raonada.
- Fer servir metodologies cooperatives que fomentin el coneixement entre l'alumnat.
- Treballar els sentiments i les emocions a l'Etapa d'educació Infantil fent servir l'educació artística i l'observació de l'art.

- Programar les assemblees de classe d'una manera habitual per treballar el compromís, el respecte i la col·laboració.
- Avaluar els processos de millora en aspectes socio-emocionals ... (competències bàsiques individual i social).
- Formar l'alumnat en programes proactius com la mediació, l'educació emocional, la competència social,...
- Realitzar periòdicament campanyes per a la millora de la convivència i de coneixement de les normes d'aula: cartells, càrrecs,...
- Treballar la comunicació i l'escolta activa, especialment millorar el diàleg i respectar el torn de paraula.
- Descobrir i compartir amb altres cultures d'arreu del món presents a l'aula, aprenent a respectar-les.

Propostes d'actuacions de centre

- Treballar la participació i la cohesió de grup com a eix vertebrador de la convivència al centre.
- Fer del Programa d'acció tutorial l'eix vertebrador de la convivència a l'aula i al centre.
- Promoure la participació i implicació de l'alumnat en l'aprenentatge de la convivència entre iguals: tutoria entre iguals, alumnes guies, parelles lingüístiques, apadrinament lector ...
- Fomentar a educació primària el treball internivells on l'alumnat més gran interactua (a nivell formatiu i de convivència) amb el dels cursos inicials.
- Fer programacions transversals d'educació en valors des de P3 fina a 2n. de batxillerat.
- Formar l'alumnat en programes proactius com la mediació, l'educació emocional, la competència social,...
- Reunir periòdicament a l'equip de mediació i a la junta de delegats/des per acordar accions conjuntes per la millora del clima de convivència del centre.
- Realitzar periòdicament campanyes per a la millora de la convivència i de coneixement de les normes de centre: cartells, díptics, jornades,...
- Donar a les reunions de la comissió de convivència, continguts per programar actuacions preventives i preventives dels conflictes i que no tinguin, tant sols, sentit punitiu.

- Racionalitzar les sancions intentant arribar a pactes preventius i educatius que siguin mesures reparadores per a les persones afectades i també per tota la comunitat.
- Potenciar amb l'alumnat activitats d'aprenentatge-servei per fomentar la seva participació i implicació amb la millora de les condicions d'altres sectors desfavorits de l'entorn.
- Formar alumnat i professorat en programes proactius com la mediació, l'educació emocional, la competència social,...
- Formar al professorat en la gestió eficaç de l'aula, especialment en el modelatge, lideratge i els estils docents.
- Donar a la persona coordinadora de convivència el reconeixement a la seva tasca proposant-li formar part de la comissió de convivència.
- Promoure la participació de l'alumnat i el professorat famílies en activitats per la convivència intercultural, i el coneixement mutu.
- Fer del centre un centre acollidor on es té plantejada l'acollida i la integració de qualsevol membre nou a la comunitat.
- Programar jornades interculturals per conscienciar a l'alumnat i al professorat i per promoure la participació de l'alumnat en les parelles guies.
- Fer del centre un centre acollidor on es té plantejada l'acollida i la integració de qualsevol membre nou a la comunitat.
- Formar conjuntament a tota la comunitat educativa (especialment professorat i alumnat) en temes de gestió de conflictes com la mediació, la negociació, ...
- Formar alumnat mediador nou mitjançant crèdit optatiu o tallers per garantir la continuïtat del servei de mediació.
- Enriquir el servei de mediació amb la participació d'alumnat i famílies novingudes.
- Fomentar la persona TIS com a figura capdal per a la millora de la convivència: absentisme, inclusió, acollir, mediar,...
- Mantenir l'intercanvi telemàtic en temes de convivència com la mediació, la participació,... mitjançant pàgines web, moodles, blogs,...

Propostes d'actuacions d'entorn

- Programar trobades de centres (alumnat, famílies, professorat,...) per compartir les bones experiències i fomentar l'intercanvi (mediació, coeducació, participació,...).
- Organitzar seminaris en xarxa intercentres amb les persones que coordinen la convivència dels centre per l'autoaprenentatge, l'intercanvi i el consens d'accions per a la millora de la convivència.
- Fomentar la participació dels pares i de les mares en les "vocalies" de classe per a la millora de la convivència i la gestió positiva dels conflictes.
- Potenciar amb l'alumnat activitats d'aprenentatge-servei per fomentar la seva participació i implicació amb la millora de les condicions d'altres sectors desfavorits de l'entorn
- Convidar als avis i a les àvies de l'alumnat per a què expliquin a l'aula la seva experiència, els seus sabers,...
- Donar a conèixer institucions, personalitats o patrimoni cultural de l'entorn per sovint passen desapercebudes.
- Promoure la participació de les famílies en activitats per la convivència intercultural, i el coneixement mutu.
- Fer del centre un centre acollidor on es té plantejada l'acollida i la integració de qualsevol membre nou a la comunitat.
- Formar conjuntament a tota la comunitat educativa en temes de gestió de conflictes com la mediació, la negociació, ...
- Enriquir el servei de mediació amb la participació d'alumnat i famílies novingudes.
- Mantenir l'intercanvi telemàtic en temes de convivència com la mediació, la participació,... mitjançant pàgines web, moodles, blogs
- Programar trobades de centres (alumnat, famílies, professorat,...) per compartir les bones experiències i fomentar l'intercanvi (mediació, coeducació, participació,...).
-

2.- Quines creieu que han de ser les línies d'actuació d'una xarxa de centres orientada a la millora de la convivència?

Com volem que sigui la xarxa?

- Una xarxa cooperativa, educadora, innovadora, participativa, implicada en un projecte de convivència comunitari d'entorn, zona, barri, localitat,...
- Que parteix de les necessitats dels centres i el seu entorn, per elaborar un projecte de convivència comú. L'eina de sensibilització que facilita el projecte pot ser un bon començament per detectar interessos comuns.
- On el compartir objectius comuns entre centres, entorns comuns, zones i municipi creen vincles que duen a un projecte de convivència global.
- Que sigui el punt de partida per la creació d'una Comissió de convivència de territori o de població.
- Que fa servir els bloc, moodle, les xarxes socials,... per facilitar la participació i la comunicació entre els diferents sectors de les comunitats educatives que formen la xarxa.
- Oberta a totes les persones que formen les comunitats educatives, especialment l'alumnat i les famílies potenciant les AMPES
- Que sigui un espai de trobada i convivència on les relacions siguin d'iguals a iguals cadascú des del seu lloc.
- Amb capacitat d'empatia: una xarxa flexible i adaptable.
- On les dinàmiques que ha generat el Programa de mediació escolar es facin extensibles a la resta de centres de la xarxa: seminaris, intercanvi de materials, reflexions sobre la tasca, jornades, ...
- Que permeti la coordinació i la participació dels agents educatius externs.
- Una autoformació bidireccional: els centres enriqueixen a la xarxa i aquesta reverteix en els centres.
- Una possibilitat de compartir llenguatges, metodologies, actuacions, experiències...
- Amb participació heterogènia de diferents anys d'experiència, de formació,...
- Que afavoreix la comunicació fent servir diferents canals, estructures i/o espais.
- La possibilitat on compartir diferents materials i recursos que elaborats pels centres afavoreixin la millora del clima de convivència dels centres.

- Amb la implicació de l'administració educativa, incentivant la participació i no depenen del voluntarisme.
- Un espai on compartir les bones pràctiques que realitzem als nostres centres.
- On les aportacions de cada xarxa territorial es comparteixi amb la resta de xarxes de tota Catalunya per anat cap a un plantejament global.

Proposem...

- La promoció i organització de diferents trobades o jornades al voltant de diferents temes del projecte de convivència, fomentant la participació dels diferents sectors de la comunitat educativa especialment els sectors alumnat, TIS i famílies.
- Fer extensives les dinàmiques de participació i de coordinació dels Plans Educatius d'Entorn a les xarxes de convivència.
- Un lloc de trobada entre les joves i els joves que ens seus centres realitzen actuacions com alumnat mediador, parelles lingüístiques, tutories entre iguals,... per fomentar la implicació de la resta d'alumnat en la convivència.
- Que es sensibilitzi als seminaris de coordinacions entre els centres de primària i de secundària per a què siguin el punt de partida de les xarxes per un Projecte de convivència comú.
- Repetir experiències com diferents Jornades, trobades, intercanvis d'experiències que s'han realitzat en els diferents territoris, en els darrers anys, amb molta resposta participativa i engrescadora.
- Crear xarxes socials per l'alumnat que participa i es corresponsabilitza, en els seus centres, en activitats per la millora de la convivència.
- Obrir els equips de mediació als altres serveis de gestió de conflictes de l'entorn i del municipi.